

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin annettua lakia. Lain voimassaoloaikaa ehdotetaan jatkettavaksi siten, että avustuksia voitaisiin myöntää vuoden 2010 loppuun.

Vuoden 2010 alusta maaliskuun loppuun avustuksia myönnettäisiin samoihin tarkoituksiin kuin vuonna 2009. Korjaustyöt tulisi myös aloittaa vuoden 2010 maaliskuun loppuun mennessä ja toteuttaa vuoden 2011 maaliskuun loppuun mennessä.

Vuoden 2010 huhtikuun alusta vuoden loppuun avustuksia myönnettäisiin vain sel-

laisille korjausrakennustoimenpiteille, joilla parannettaisiin asuinrakennusten energiatehokkuutta, vähennettäisiin haitallisia päästöjä tai otettaisiin käyttöön uusiutuvia energialähteitä. Avustettavat työt tulisi aloittaa aikaisintaan huhtikuun alussa 2010 ja viimeistään vuoden 2010 loppuun mennessä. Ne olisi toteutettava viimeistään vuoden 2011 loppuun mennessä.

Esitys liittyy vuoden 2010 valtion talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2010 alusta.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Suhdanneluonteiset avustukset

Valtion vuoden 2009 ensimmäiseen lisätalousarvioon osoitettiin suhdanneluonteisten avustusten myöntämiseksi 125 000 000 euron valtuus momentille 35.20.56 (*Suhdanneluonteiset avustukset asunto-osake- ja vuokratataloyhtiöiden korjauksiin*). Tarkoituksena on elvyttää rakentamista ja lisätä rakennusalan työllisyyttä. Avustusten myöntämiseksi säädettiin määräaikainen laki suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin (178/2009), jäljempänä *suhdanneavustuslaki*. Avustusten myöntämisessä tulee sovellettavaksi myös valtionavustuslaki (688/2001).

Avustuksilla tuetaan sellaisia rakennustöitä, jotka toteutuvat vuoden 2009 helmikuun

alun ja vuoden 2010 lopun välillä. Rakennustyöt on aloitettava vuoden 2009 kuluessa.

Avustuksia on haettu hyvin erilaisiin toimenpiteisiin. Eniten avustuksia on haettu ulkovaippaa eli ulkoseiniä, ikkunoita, ulkovaippaa sekä ylä- ja alapohjaa koskevia toimenpiteitä varten ja vesi- ja viemärilaitteiden uudistamiseen.

Avustuksia myönnetään ympärivuotisessa asuinkäytössä olevan rakennuksen yhteisön vastuulla oleviin korjauksiin. Avustuksia ei myönnetä kotitalouksille eikä niitä voi saada yhden yksittäisen asunnon korjaamiseen.

Avustuksia on haettu runsaasti. Kuntiin on jätetty kuluvan vuoden heinäkuun loppuun mennessä hyväksyttäviä hakemuksia noin 78 000 000 euron kokonaismäärästä. Avustukset ovatkin vauhdittaneet tarkoitettulla tavalla korjausrakentamista. Avustusten työllisyysvaikutuksista pieni osa on jo toteutunut,

valtaosa toteutuu kuluvaan vuoden loppupuolella ja ensi vuonna.

Avustusten myöntäminen on sujunut ennakkoidulla tavalla. Suuri mielenkiinto avustuksia kohtaan uhkaa ruuhkauttaa hakemuskäsittelyn kunnissa ennen vuodenvaihdetta.

2 Ehdotetut muutokset

Rakennusalan suhdannetilanne tulee jatkumaan vaikeana. Voidaan myös ennakoida, että alan elpyminen tulee tapahtumaan hitaasti. Tämän vuoksi vielä vuoteen 2011 ulottuvat elvyttävät toimet ovat perusteltuja.

On myös pelättävissä, että vuoden lopulla yhtä aikaa alkavien korjauskohteiden suuri lukumäärä tulisi aiheuttamaan ruuhkautumista ja sen myötä työn laadun huononemista. Pieni jatkoaika suunnittelua varten on monessa kohteessa tarpeen. Myös kunnat saattavat tarvita lisää aikaa runsaslukuisten hakemusten käsittelyyn.

Suhdanneavustuslain voimassaoloaikaa esitetään jatkettavaksi vuodelle eli vuoden 2010 loppuun.

Lain 3 §:n 1 momenttia esitetään muutettavaksi siten, että avustuksia voimassa olevien säännösten mukaisiin parannus- ja korjaustöihin voisi myöntää vielä vuoden 2010 maaliskuun loppuun. Korjaustyöt voisi myös aloittaa vielä vuoden 2010 maaliskuun loppuun mennessä. Töiden toteuttamiseen ehdotetaan samoin kolmen kuukauden lisää aikaa, joka tarkoittaisi maaliskuun loppua vuonna 2011. Lisäaika koskisi kaikkia suhdanneavustuslain mukaisesti avustettuja toimenpiteitä.

Lain 3 §:n 2 momentin perusteella avustuksia voitaisiin myöntää edelleen maaliskuun 2010 jälkeenkin, mutta aiempaa kohdennetummin. Tuki rajattaisiin vain niihin korjausrakennustoimiin, joilla on asuinrakennusten energiatehokkuutta parantava tai haitallisia päästöjä vähentävä vaikutus taikka joilla otettaisiin käyttöön uusiutuvaa energiaa. Tuettavat toimet voisivat liittyä rakennuksen ulkovaipan eli ulkoseinien, ovien, ikkunoiden sekä ylä- ja alapohjan lämmöneristyksen parantamiseen. Tukea voitaisiin kohdentaa myös lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmään sekä lämpimään käyttövesijärjestelmään liittyviin toimiin. Ilmastotavoitteiden

kannalta sekä rakennusten energiatehokkuuden parantaminen, haitallisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen että uusiutuvan energian käytön lisääminen on tärkeää.

Avustettavista toimenpiteistä on tarkoitus säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Avustukset korvaisivat lain voimassaoloajan yhteisöille myönnettävät energiaavustukset erillisten energiakatselmusten kustannuksiin myönnettäviä avustuksia lukuun ottamatta.

Lain 4 §:n 1 momentissa säädettäisiin, että energiakorjauksiin kohdennettuja avustuksia myönnettäisiin 15 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, ellei erityisestä syystä ole tarpeen myöntää avustusta pienempänä. Avustusprosentin on syytä olla tältä osin korkeampi kuin muitten suhdanneluonteisten avustusten, joissa se on 10 prosenttia. Osalle energia-avustuksilla tuettavien toimenpiteiden kustannuksista on voinut saada 15 prosentin avustuksen ja tämän suuruksella avustuksella arvioidaan olevan riittävä kannustava vaikutus.

3 Esityksen vaikutukset

Vaikutukset valtion ja kuntien talouteen

Suhdanneluonteiset avustukset myönnetään arviomäärärahamomentilta 35.20.56 (*Suhdanneluonteiset avustukset asunto-osake- ja vuokratiloyhtiöiden korjauksiin*). Valtion vuoden 2010 talousarvioesityksessä on ehdotettu momentille 87 000 000 euron valtuutta, josta 37 000 000 euroa voitaisiin käyttää energiatehokkuutta parantavien korjausten tukemiseen. Avustusten maksatus jakautuu vuosille 2010, 2011 ja 2012.

Avustukset lisäävät rakennusalan töitä, joka lisää verotuloja ja pienentää työttömyyteen liittyviä kustannuksia.

Vaikutukset työllisyyteen

Arvioidaan, että vuonna 2010 myönnettävillä avustuksilla tuettaisiin rakennusalan työllisyyttä noin 11 200 henkilötyövuodella, joista uusia työtehtäviä olisi noin 3 300 hen-

kilötyövuotta. Tästä työstä tehtäisiin noin puolet työmaalla ja noin puolet välillisesti korjausrakentamiseen liittyvissä töissä.

Yritysvaikutukset

Kokonaismäärältään 87 000 000 euron avustuksilla tuettaisiin yhteensä noin 745 000 000 euron korjausrakennushankkeita. Hankkeilla vilkastutettaisiin merkittävästi alan yritystoimintaa.

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Kunnat myöntävät ja maksavat avustukset.

Arvioidaan, että kunnat tekisivät vuonna 2010 noin 8 000 avustuspäätöstä sekä vuosina 2010, 2011 ja 2012 tarvittavat maksatuspäätökset. Toisaalta vuonna 2010 energia-avustuspäätöksiä tehdään noin 2 000 kappaletta vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus valmistelee ja antaa hakumenettelyä koskevat ohjeet, osoittaa kunnille niiden määrärahaosuudet, tekee kuntia ja kuntayhteisöjä koskevat avustuspäätökset sekä valvoo kuntia.

Ympäristövaikutukset

Rakennuskannan osuus koko maan energiankulutuksesta on jopa 40 prosenttia ja kasvihuonekaasupäästöistäkin noin 30 prosenttia. Rakennuskannasta aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja energiate-

hokkuuden parantaminen ovat ilmastopolitiikan kannalta keskeisiä toimia. Sama koskee rakennusten energiankäytössä siirtymistä käyttämään uusiutuvia energialähteitä.

Rahoitustuilla voidaan lisätä asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia korjaustoimia siten, että saadaan aikaan energiansäästöä ja hiilidioksidipäästöjen vähenemistä. Samoin voidaan edistää uusiutuviin energialähteisiin siirtymistä rakennusten energiankäytössä. Avustettavat toimet valitaan siten, että toivottavat vaikutukset saadaan mahdollisimman suuriksi.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu ympäristöministeriössä. Valmistelun yhteydessä on kuultu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskusta.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 2010 alusta. Laki olisi voimassa vuoden 2010 loppuun.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin 27 päivänä maaliskuuta 2009 annetun lain (178/2009) 1 §:n 1 momentti, 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 11 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §

Sovellettamisala ja suhde valtionavustuslakiin

Valtion varoista voidaan vuosina 2009 ja 2010 myöntää avustuksia korjausrakentamisen elvyttämiseksi ja työllisyyden lisäämiseksi sekä asuinrakennuskannan ylläpitämiseksi.

3 §

Myöntämisen edellytykset

Avustusta voidaan myöntää toimenpiteisiin, jotka on aloitettu aikaisintaan 1 päivänä helmikuuta 2009 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2010 sekä toteutettu viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2011. Toimenpiteiden tulee olla energiatehokkuuden kannalta hyväksyttäviä.

Huhtikuun 1 päivänä 2010 ja sen jälkeen avustusta voidaan myöntää vain toimenpiteisiin, joilla parannetaan rakennuksen energiatehokkuutta, vähennetään haitallisia päästöjä tai otetaan käyttöön uusiutuvia energialähteitä. Toimenpiteiltä edellytetään lisäksi, että ne on aloitettu aikaisintaan 1 päivänä huhtikuuta 2010 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2010 sekä toteutettu viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011.

Aloittamisajankohta määritellään urakkasopimuksessa tai muussa vastaavassa sopimuksessa määritellyn rakennustöiden aloittamispäivän mukaan. Toteuttamisen ajoittuminen määritellään loppukatselmuksen, vastaanottotodistuksen tai muun luotettavan selvityksen perusteella.

Parannus- ja korjaustoimenpiteiden arvioitujen kustannusten tulee olla vähintään 5 000 euroa.

4 §

Avustuksen enimmäismäärä

Avustusta myönnetään 3 §:n 1 momentin mukaisessa tapauksessa 10 prosenttia ja 3 §:n 2 momentin mukaisessa tapauksessa 15 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, ellei erityisestä syystä ole tarpeen myöntää avustusta tätä pienempänä. Hyväksyttävät kustannukset ovat enintään toteutuneet kustannukset.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2009 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Asuntoministeri Jan Vapaavuori

Laki**suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin 27 päivänä maaliskuuta 2009 annetun lain (178/2009) 1 §:n 1 momentti, 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 11 §:n 1 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Soveltamisala ja suhde valtionavustuslakiin

Valtion varoista voidaan vuonna 2009 myöntää avustuksia korjausrakentamisen elvyttämiseksi ja työllisyyden lisäämiseksi sekä asuinrakennuskannan ylläpitämiseksi.

—————

1 §

Soveltamisala ja suhde valtionavustuslakiin

Valtion varoista voidaan vuosina 2009 ja 2010 myöntää avustuksia korjausrakentamisen elvyttämiseksi ja työllisyyden lisäämiseksi sekä asuinrakennuskannan ylläpitämiseksi.

—————

3 §

Myöntämisen edellytykset

Avustusta voidaan myöntää toimenpiteisiin, jotka on aloitettu aikaisintaan 1 päivänä helmikuuta 2009 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2009 sekä toteutettu viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2010. Aloittamisajankohdasta määritellään urakkasopimuksessa tai muussa vastaavassa sopimuksessa määritellyn rakennustöiden aloittamispäivän mukaan. Toimeutuksen ajoittuminen määritellään lopputarkastelumuksen, vastaanottotodistuksen tai muun luotettavan selvityksen perusteella.

3 §

Myöntämisen edellytykset

Avustusta voidaan myöntää toimenpiteisiin, jotka on aloitettu aikaisintaan 1 päivänä helmikuuta 2009 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2010 sekä toteutettu viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2011. Toimenpiteiden tulee olla energiatehokkuuden kannalta hyväksyttäviä.

Huhtikuun 1 päivänä 2010 ja sen jälkeen avustusta voidaan myöntää vain toimenpiteisiin, joilla parannetaan rakennuksen energiatehokkuutta, vähennetään haitallisia päästöjä tai otetaan käyttöön uusiutuvia energialähteitä. Toimenpiteiltä edellytetään lisäksi, että ne on aloitettu aikaisintaan 1 päivänä huhtikuuta 2010 ja viimeistään 31

Parannus- ja korjaustoimenpiteiden arviotujen kustannusten tulee olla vähintään 5 000 euroa.

Toimenpiteiden tulee olla energiatehokkuuden kannalta hyväksyttäviä.

4 §

Avustuksen enimmäismäärä

Avustusta myönnetään kymmenen prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, ellei erityisestä syystä ole tarpeen myöntää avustusta tätä pienempänä. Hyväksyttävät kustannukset ovat enintään toteutuneet kustannukset.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2009 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2009.

päivänä joulukuuta 2010 sekä toteutettu viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011.

Aloittamisajankohta määritellään urakkasopimuksessa tai muussa vastaavassa sopimuksessa määritellyn rakennustöiden aloittamispäivän mukaan. Toteuttamisen ajoittuminen määritellään loppukatselmuksen, vastaanottotodistuksen tai muun luotettavan selvityksen perusteella.

Parannus- ja korjaustoimenpiteiden arviotujen kustannusten tulee olla vähintään 5 000 euroa.

4 §

Avustuksen enimmäismäärä

Avustusta myönnetään 3 §:n 1 momentin mukaisessa tapauksessa 10 prosenttia ja 3 §:n 2 momentin mukaisessa tapauksessa 15 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, ellei erityisestä syystä ole tarpeen myöntää avustusta tätä pienempänä. Hyväksyttävät kustannukset ovat enintään toteutuneet kustannukset.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2009 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2010.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.